

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: I. K., narozená dne X,
bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě ze dne 18. 7. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2022, č. j. X-44091-HS,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2022, č. j. X a jemu předcházející rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2022, č. j. X se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2022, č. j. X žalovaná zamítla žalobkyni žádost o invalidní důchod. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň - jih totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u žalobkyně činí 25 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje

pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami, které žalovaná zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu VIII (Postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), oddíl A (Postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), položku 5b (Oboustranná těžká nedoslýchavost, při používání sluchadel s omezenými komunikačními schopnostmi) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje hodnotu 35 %. Posudkový lékař vzhledem k nepodstatnému vlivu na profesní uplatnění žalobkyně snížil tuto hodnotu o dalších procentních bodech podle § 4 odst. 1 citované vyhlášky, a to na konečných 25 %.
3. Proti rozhodnutí žalované žalobkyně brojila žalobou. V ní namítla následující: při vypracování posudku o invaliditě vycházel posuzující lékař pouze se shromážděných podkladů, aniž by nařídil osobní prohlídku žalobkyně. Nebylo lze hovořit o stabilizaci jejího zdravotního stavu, když z lékařských zpráv vyplývá, že žalobkyně postupně ztrácí sluch. Výslovně tak bylo uvedeno v odkazované lékařské zprávě ze dne 23. února 2022. Postup, kdy bylo námitce žalobkyně týkající se zařazení příčin zdravotního stavu vyhověno, avšak zároveň konstatováno, že v důsledku její adaptace na zaměstnání je naplněn důvod pro snížení poklesu o 10 %, lze podle žalobkyně považovat za účelový. Žalovaná závěr o tomto snížení neodůvodnila. Lékařský posudek žalované nikterak nezkoumal ani náplň žalobkyniny pracovní činnosti na pozici asistentky pro mentálně postižené, ani do jaké míry její postižení skutečně do výkonu této práce zasahuje. V návaznosti na nulové argumentační podložení tohoto závěru, který je však pro uznání invalidity rozhodující, tato skutečnost vyvolává domněnky o pouhém účelovém využití tohoto jinak neodůvodněného závěru. Žalobkynina pracovní pozice je založena na komunikačních dovednostech, přičemž skutečnost, že v rámci svého zaměstnání asistuje mentálně či zdravotně postiženým prohlubuje důležitost jejích komunikačních dovedností a interakce s postiženými osobami. Kromě toho má invalidita vliv i na jiné aspekty života žalobkyně, které žalovaná nevzala v potaz. Postižení má vliv na obecnou možnost žalobkyně vstřebávat nové informace, účastnit se vzdělávání (i za účelem konstantního pracovního vzdělávání) a rovněž na žalobkynin soukromý život a volný čas.
4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla následující: skutečnost, že žalobkyně pracuje na celý úvazek jako asistentka v sociálních službách svědčí podle žalované o vlivu postižení na pracovní schopnost v menším rozsahu, a proto byla tato hodnota základní taxace poklesu pracovní schopnosti snížena podle § 4 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o 10 procentních bodů. S ohledem na povahu námitek žalobkyně navrhla žalovaná důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona

o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]

7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně poklesly o 45 %, a proto se v jejím případě jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobkyně shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola VIII, oddíl A, položka 5b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. oboustranně těžká nedoslýchavost. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně: 35 %. Vzhledem k dalším onemocněním posuzované žalobkyně, zejména k VAS bederní páteře, recidivující blokádě SIS s pseudoradikulárním symptomem, dif. dg. radikulárnímu syndromu S1 bez zánikové symptomatologie, středně těžké poruše dynamiky LS páteře, vleklému recidivujícímu CC syndromu s vertiginózními stavy podle § 3 odstavce 1 citované vyhlášky zvýšila posudková komise tuto hodnotu o 10 %, **celkově činí 45 %**. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den 18. 1. 2022, tj. lékařským nálezem, který u žalobkyně dokládá a audiometrickým vyšetřením prokazuje progredující těžkou oboustrannou percepční nedoslýchavost, celkovou ztrátu podle Fowlera 72,7 %, nedostatečné komunikační schopnosti i při používání sluchadel, porozumění pouze s odezíráním i při užívání sluchadel. Platnost posudkovou komisí stanovena trvale.
11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že posuzovaná žalobkyně není schopna těžké fyzické práce a práce na rizikových pracovištích (hluk aj.). Vzhledem k doloženému VAS C a LS páteře není ani schopna práce spojené s manipulací s těžkými břemeny, delším stáním. Je schopna

lehčí fyzické práce mimo riziková pracoviště s dodržáním kautel pro vertebropaty, spíše na zkrácený úvazek. Posuzovaná žalobkyně je schopna po vzniku invalidity prvního stupně vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen v podstatně menším rozsahu a intenzitě.

12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně **odpovídá 45 %**, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně.
13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně není invalidní, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobkyně vznikla ke dni 18. 1. 2022 a nadále trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalobkyně, jež měla ve věci plný úspěch. Žalobkyni však žádné náklady řízení nevznikly nad rámec běžné administrativy. Ani nepožadovala jakoukoliv jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 25. ledna 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně